

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

Ordo ad co[mmun]icandu[m] populu[m] in ecclesia ta[m] in paschate
qua[m] in aliis dieb. c. 80.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

re vsq; ad purificationē, pp reuerentiā sacri. Leprosi et mor-
bo Gallico laborantibus, corrosis et consumptis labijs et denti-
bus, si timetur de periculo eiectionis, dari non debet, alias coi-
candi sunt. Coicandi sunt et condemnati ad mortem, et hereti-
ci, si illud deuote petunt. 13. q. vii. c. fi. de pgn. et requis. c. 1. in clem.
Si autē hie non poterunt, credant in Chm: quia hoc est spūa-
liter manducare. De consec. di. 2. cap. vt quid paras. Excoicatio
nunq; dari debet corpus Christi: nisi in articulo mortis, et illud
deuote petenti: absoluto eo pri^o ab excoicatione: et prestita cau-
tione satisfactionis, sicut tenetur: et et prestito iurō sacerdoti: q;
si sanabitur, pntabit se illi, qui eum pōt absoluere. Quod si non
fecerit: reinci dit in eandem sniam excoicationis. Siquis excoi-
catus, vel notorius peccator mittit pro confessore vt cōfiteatur,
et interim amittit loquelam, si ostendit signa contritionis facta
fideiussione a parentibus vel amicis, absoluetur et communica-
bitur. Idem fiat si sensum perdidit, et probari possunt signa
contritionis. Hec ex sacris Theologis in 4. sentē. excerpta sunt.

De triplici eucharistię sacramenti sumptione. Cap. 79.

Mores esse huius sacramenti sumendi rōnes ex patrum tra-
ditione docuit sacra Tridentina Synodus. Sess. 3. cap. 8.
Primo sacramentaliter tm̄, quo modo pctōres sumūt, qui sine
debita atq; corporisq; pparatione sumere audent, atq; hi nullos
ex sacramento fructus percipiunt, imo damnatiōne. Secundo
spūaliter tm̄, atq; ita sumunt illi, qui desiderio ac voto propo-
situm illū celestem panem edunt, qui tametsi non oēs, maximos
quidem vtilitatis fructus fide viuā, que per dilectionē operat,
inde percipiunt. Tertio sacramentaliter et spūaliter: hoc modo
sumunt, qui adhibita debita pparatione ad hoc sacramen-
tum sumendum accedunt, hiq; amplissimos atque vberimos
ex ipso fructus consequuntur.

**Modo communicandi populum in ecclesia, tam
in Pascha, quam in alijs diebus. Cap. 80.**

Quia forma cōicandi populum in ecclesia, hic ritus fer-
uandus est. Sacerdos reconciliatis penitentibus, se de-
bet ad missam pparare, et tot particulas consecrare, quot pō-
pulo suo sufficere credit. Finita missa, retentis paramētis, vel
si non celebrazit, pro tunc indutus superpelliceo cum stola, ce-
reis

Modus communicandi populum

reis accensis, conuersus ad cōdicandos genuflexos coram altari, facto primum signo crucis super se, ⁊ admonitis oibus, q̄ se agnent faciat eos dicere **Confiteor**, sicut in missa dī. Vel si magis expediens iudicauerit faciat eis confessionem, sicut bñs dicitur in cap. de ritu celebrandi missam, post offertorium. Cap. 11. fol. 80.

Finito Confiteor, vel prædicta confessione, sacerdos dicit. Misereatur vestri ops deus: ⁊ dimissis oibus peccatis vestris, perducatur vos cum oibus suis sanctis in vitam eternam. Amē. Dñe exau. Et cla. Dñs vo. Et cum. Dicimus. O Deus,

Quis, cuius indulgentiam omnes rogamus, memento famulorum famularumq̄ tuarum, qui lubrica terrent corporis fragilitate nudati sunt: da quesumus, veniam contentibus parce supplicibus: vt qui suis meritis accusantur, tua miseratione saluentur. **Per Christum. Oremus. Oratio.**

Quis misericordie, Deus pietatis, Deus indulgentie, indulge, queso, ⁊ miserere his famulis ⁊ famulabus tuis: vt delictorum, que nobis coram te suo ore confessi aperuerant, nulla in eis macula reseruetur in terris: ⁊ per penitentie lucus ad tua mereantur venire promissa, per Christum. **Oratio.**

Quoniam n̄s Iesus Christus, qui dixit discipulis suis, quecunq̄ ligaueritis super terram, erunt ligata ⁊ in celis, ⁊ quecunq̄ solueritis super terram, erunt soluta ⁊ in celis: de quorum numero, quibus indignos, nos esse voluit: ipse vos absoluat per ministerium n̄m ab oibus pctis vestris: quocunq̄ cogitatione, vel locutione, aut operatione negligenter egistis: atq̄ a nexibus pctorum vestrorum absolutos perducere, dignetur ad regna celorum. Qui viuunt ⁊ reg. **Tunc sacerdos conuersus ad altare, incli-**

nans se profunde coram sacro accipiat particulas super patenam: ⁊ynam in manibus accipiens ostendat oibus, dicens. Dicitis oēs, sicut ego dico. Dñe non sum dignus, vt intres sub lectum meum, sed tñm dic verbo ⁊ sanabitur aia mea. Et repetat sc̄bo ⁊ tertio eadem verba in vulgari. Quo tertio repetito, ostendat corpus dñi oibus successiue dicēdo. Corpus dñi n̄i Iesu Christi custodiat, ⁊ perducatur te in vitam eternam. Faciendo signum crucis cum hostia super singulos. Et sic cōdicet oēs, qui sunt in primo ordine. Qui posteaq̄ sacra sumpserint, surgat, ⁊ alij remaneant ⁊ s̄s̄r cōdicent. Et postq̄ cōdicauerint, accipiant ablutionē

Ordo ad communicandum populum.

104

ex calice, quem aliquis minister tenebit a dextris altaris panem
involuto pede calicis, ad quem omnes terunt os suum. Et sic purifi-
cati genuflectant coram altari donec omnes fuerint comitati. **Oratio.**
Oratio sacerdos super eos dicat. **V.** Ostende nobis domine misericordiam
tuam. **R.** Et salutare tuum da nobis. **V.** Dominus vobis. **R.** Et cum ore. **Oratio.**

Oratio. Qui nobis sub sacro mirabili passionis tue memoriam
reliquisti, tribue, quesumus, ita nos corporis et sanguinis
tui sacra mysteria venerari: ut redemptionis tue fructum in no-
bis iugiter sentiamus. Qui vivis et regnas. **Oratio.** **Oratio.**

Oratio. Spiritum nobis domine tue charitatis infunde, ut quos sacra
mentis paschalis satiasti, tua facias pietate concordare.
Per dominum nostrum Iesum Christum filium tuum. Qui tecum vi-
vit et regnat in unitate eiusdem spiritus. **R.** Amen. **Postea benedi-**
cat eis dicens. Et benedictio Dei omnipotentis, pa-
tris et filii et spiritus sancti, descendat super vos, et maneat sem-
per. Amen. **Oratio.** **Oratio.** **Oratio.** **Oratio.** **Oratio.**
In principio. Et eo dicto, omnes recedant.

Ordo ad communicandum infirmum. Cap. 81.

Oratio. Cum aliquis infirmus fuerit comitandus, sacerdos pulsare
faciat campanas, aliquot ictus dando ex una sola parte cum
panem ad convocandos conuicinos, qui volunt sociare corpus
Christi. In quibus congregatis et intortitiis accensis sacerdos cum su-
perpelliceo, stola, et plurali paratur, et duo clerici: quorum vnus
portet laternam cum lumine, et alter aquam benedictam, et capa-
malam, et libellum processionalē: qui habeant superpellicea. Et
accipit sacerdos corpus domini reuerenter, et ponit duas parti-
culas ad minus in tabernaculo, quod p̄niculo serico cooperit:
his pannu sericu longu super spatulas suas: et portans corpus
domini ante faciem suam eleuata, vadit ad domu infirmi: et post eum alter
clericus qui portat laternam, sequatur: et si fieri poterit, put homo sit qua-
tuor persone deferat baldachinu super corpus domini et sacerdotē. **Oratio.**
Oratio. **Oratio.** **Oratio.** **Oratio.** **Oratio.** **Oratio.**
Postea sacerdos, et alii qui portant intortitios, debite alii mares, et femi-
ne sequantur. Interius in camera infirmi parat locus aliquis, qui sit co-
operatus mappa albisima: super quo sacerdos possit reclinare ta-
bernaculu corporis Christi. Ibi et parat cyathu cum vino et aqua.
Ingressus sacerdos cum corpore Christi cameram dicit, **Paruit**
domui. **Oratio.** **Oratio.** **Oratio.** **Oratio.** **Oratio.** **Oratio.**
Et orbis habitantibus in ea. Deinde deposito taber-
naculo